

Doc. dr. sc. Jasna Šulentić Begić
Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku
Osijek
Republika Hrvatska

Mag. Martina Dudjak
OŠ kralja Tomislava
Ulica Matice hrvatske 1
Našice
Republika Hrvatska

PJEVANJE I SLUŠANJE PJESAMA U RANOM UČENJU ENGLESKOGA JEZIKA

Sažetak

Tema je ovoga rada povezanost glazbe s ranim učenjem engleskoga jezika. U svrhu dobivanja jasnijeg odnosa glazbe i njezine integracije u nastavu engleskoga jezika, analizirane su pjesme koje se pojavljuju u udžbenicima engleskoga jezika za drugi, treći i četvrti razred te je istraženo prihvaćaju li učenici četvrtog razreda glazbu u nastavi engleskog jezika te koje pjesme vole pjevati. Istraživanje se odvijalo tijekom ožujka 2014. godine u Osnovnoj školi kralja Tomislava u Našicama, točnije Područnoj školi Markovac Našički u Republici Hrvatskoj. Istraživanje je obuhvatilo učenike četvrtoga razreda (N=17) koji od prvoga razreda uče engleski jezik, a te su pjesme usvojili i naučili pjevati. Provedeno je istraživanje dovelo do saznanja da je veći dio pjesama koje se pjevaju u procesu učenja jezika primjeren dječjoj dobi, no postoje i one koje ne odgovaraju učeničkim mogućnostima. Učenici vole pjevati pjesme koje su sigurno usvojili, koje su popularne i njima poznate, vedrog, ali i tajanstvenog i sjetnog karaktera, umjerenog do brzog tempa s pjevnom melodijom. Učenici prihvaćaju i pozitivno reagiraju na upotrebu glazbe kao nastavnog sredstva u procesu usvajanja engleskog jezika.

Ključne riječi: glazba, rano učenje engleskog jezika, učenici primarnog obrazovanja

UVOD

U posljednje se vrijeme sve više pozornosti posvećuje istraživanju poveznica i odnosa između jezika i glazbe. McMullen i Saffran (2004) ističu, promatrajući jezik i glazbu iz razvojne perspektive, kako su ta dva područja toliko snažno povezana da je moguće da zapravo proizlaze iz jedinstvenog sustava usvajanja znanja, odnosno da usvajanje i razvoj jezičnih i glazbenih vještina zapravo zahtijeva iste kognitivne sposobnosti, barem u djetinjstvu. Smatraju da su jezik i glazba dva usko povezana područja i zbog toga što su organizirani i sistematizirani na sličan način; temelj za jezik jest fonem, dok je za glazbu nota. Iz navedenoga može se pretpostaviti da se u djetetovu razvoju u mozgu odvijaju isti kognitivni procesi prilikom usvajanja i učenja jezika te razvoja glazbenih kompetencija. I Ludke i Weinmann (2012) ističu kako su brojna neuroznanstvena istraživanja ukazala na važnost glazbe u ranom učenju i usvajanju jezika, odnosno na smislen i dubok odnos između glazbe i jezika jer se u ranim godinama života učenje jezika i glazbe odvija na vrlo sličan način. Brandt i sur. (2012) jezik opisuju kao posebnu vrstu glazbe. Prema njima djeca zapravo ne uče jezik, već ga usvajaju iz svoje okoline, slušajući govor neprestano, namjerno i nenamjerno. Izloženi su govoru u raznim aspektima, različitim intonacijama, ritmovima, glasnoći, melodijama te ih povezuju, intuitivno, s odgovarajućim situacijama i kontekstima.

Bez sposobnosti slušanja i prepoznavanja glazbenih karakteristika, ne bismo mogli naučiti jezik. Mala su djeca, osim na boju tona, osjetljiva na ritamske komponente jezika i mogu uspješno razlikovati jezike upravo na temelju ritma jezika (*Nazzi et al., 1998*). Također, djeca mogu zapaziti razlike u brojnim drugim jezičnim karakteristikama upravo na temelju glazbenih aspekata jezika. Ritmu usmjerena pozornost male djece upućuje na činjenicu da upijaju zvučne aspekte njihova materinskog jezika – ritam, naglaske, foneme – na gotovo isti način na koji slušamo glazbu (*Ramus et al., 1999*). Iz navedenoga može se zaključiti da mala djeca upotrebljavaju glazbene sastavnice jezika (ritam, boju zvuka, melodičnost) kao temelj i odskočnu dasku za usvajanje semantičkih i sintaktičkih struktura jezika (*Brandt et al., 2012*). Dakle, mala djeca povezuju zvuk sa značenjem; oni ne slušaju radi razumijevanja, dobivanja informacija niti su usredotočeni na shvaćanje značenja riječi: oni jednostavno slušaju kako jezik zvuči. Djeca nisu kognitivno zrela da bi shvatila na koji način jezik funkcionira i zašto, no ipak ga pravilo upotrebljavaju i s vremenom samo poboljšavaju njegovu primjenu te obogaćuju svoj rječnik.

Mnoga istraživanja, u kojima su bili ispitanici djeca, pokazala su kako glazbene aktivnosti pozitivno utječu na vještinu čitanja (nakon samo šest mjeseci) i na govor (*Brandt et al., 2012*). Tako su Hurwitz i sur. (1975) proveli istraživanje kojim su htjeli provjeriti poboljšava li glazbena edukacija vještinu čitanja kod djece u prvom razredu osnovne škole. Njihovo je istraživanje pokazalo kako je grupa djece koja su pohađala tečaj glazbe postigla znatno bolje rezultate u čitanju od kontrolne grupe djece koja nisu bila izložena glazbenim aktivnostima. Stručnjaci koji se bave istraživanjima o utjecaju glazbe vjeruju da glazbene aktivnosti imaju utjecaj na način funkcioniranja mozga kod usvajanja jezika, što kasnije dovodi i do uspješnog povezivanja riječi sa značenjem, usvajanja vokabulara te čitanja s razumijevanjem. Ludke i Weinmann (2012) smatraju da glazba pomaže verbalnom pamćenju koje je važno jer je ono temelj za svladavanje čitanja s razumijevanjem (*Brady, 1991*). Ho i sur. (2003) proveli su istraživanje s devedeset dječaka u rasponu od šest do petnaest godina te došli do zaključka da su dječaci koji su glazbeno educirani bili znatno bolji u verbalnom učenju i sposobnostima zadržavanja informacija. Jedno drugo istraživanje dovelo je do zaključka da učenje sviranja glazbenog instrumenta poboljšava sposobnost pamćenja riječi (*Chan et al., 1998*).

Da bi se moglo nešto naučiti, prvo se mora naučiti slušati; dakle, učenje slušanja preduvjet je slušanju radi učenja (*Mayesky, 1986*). Nedavna istraživanja u vezi sa sposobnostima aktivnog slušanja pokazala su da izloženost glazbenim aktivnostima kod djece mijenja i poboljšava funkcije mozga koje se odnose na slušanje (*Flohr et al., 1996*). Brandt i sur. (2012) ističu kako glazbene aktivnosti kod djece dovode do prednosti u usvajaju prozodije koja se odnosi na osjećaj za ritam i zvučeve, odnosno tonove. Kažu kako su glazbeno obrazovana djeca osjetljivija na prozodijske elemente u rečenicama od one koja nisu izložena glazbenim aktivnostima te mogu bolje i jasnije razlikovati fine varijacije na kraju rečenica svog materinskog, ali i stranog jezika. Te prednosti dovode i do kvalitetnijih sposobnosti percipiranja i učenja struktura u stranom jeziku (*Slevc i Miyake, 2006*).

Budući da ljudski mozak obrađuje glazbu i jezik na vrlo sličan način, istraživači su potvrdili da glazbene aktivnosti imaju utjecaj na razvoj fonološke svijesti kod djece te preporučuju integraciju glazbe

u nastavu kako bi se kod djece potaknula fonološka osviještenost. Oni zagovaraju uporabu pjesama u nastavi stranih jezika, osobito rime, odnosno stihova koji se rimuju kao učinkovit mehanizam za izgradnju svijesti o značenju i povezivanju riječi (Adams et al., 1998; Ericson i Juliebo, 1998). Lamb i Gregory (1993) proveli su istraživanje u kojemu je zapažen visok stupanj korelacije između značenja i visine tona riječi. Istraživači su zaključili kako strukturirana upotreba glazbenih aktivnosti i izloženost djece tim aktivnostima treba biti temeljna komponenta školskog kurikula, osobito u nižim razredima osnovne škole.

METODOLOŠKI OKVIR

Opis materijala i metoda

Istraživanje je provedeno u *Osnovnoj školi kralja Tomislava Našice*, točnije u *Područnoj školi Markovac Našički* u Republici Hrvatskoj tijekom ožujka 2014. godine s učenicima četvrtog razreda (N=17) koji od prvoga razreda uče engleski jezik kao prvi strani jezik. Istraživanjem su ispitani učenički stavovi i preferencije prema pjevanju pjesama na engleskom jeziku koje su upoznali na nastavi engleskog jezika tijekom drugog, trećeg i četvrtog razreda. Kako bi se došlo do saznanja o tome koje pjesme učenici vole pjevati, sastavljena je skala procjene pjesama. Skala se sastojala od naslova pjesama i numeričke skale (ocjene od 1 do 5). Pjesme su učenici naučili pjevati na satovima engleskoga jezika tijekom drugog, trećeg i četvrtog razreda. Tijekom provođenja istraživanja, sve su pjesme prvo slušane s cd-a, zatim su ih učenici otpjevali, a potom su ih procjenjivali u kojoj im se mjeri svaka pojedina pjesma sviđa. Zadatak je sudionika istraživanja bio da nakon odslušane i otpjevane pjesme na ljestvici Likertova tipa, označavanjem brojeva od jedan do pet (1 = uopće mi se ne sviđa, 2 = ne sviđa mi se, 3 = niti mi se sviđa niti mi se ne sviđa, 4 = sviđa mi se, 5 = jako mi se sviđa) procijene stupanj sviđanja pojedine otpjevane pjesme. Rezultati na skali procjene sviđanja oblikovani su i predstavljeni tako da je izračunat prosječni rezultat, odnosno prosječna ocjena za svaku pjesmu na engleskom jeziku.

U okviru ovoga rada analizirane su i pjesme s glazbenog stanovišta, koje su učenici upoznali na nastavi engleskog jezika, a navode u udžbenicima engleskog jezika *Dip in 2*¹, *Dip in 3*² i *Building Blocks 4*³ te na pratećim cd-ima. Za analizu pjesmama korišteni su glazbeni nosači zvuka (tri kompaktna diska) na kojima se nalaze snimke pjesama. Za potrebe istraživanja izvršena je kvalitativna analiza 28 pjesama na engleskom jeziku koje se prisutne u udžbenicima engleskog jezika za drugi, treći i četvrti razred osnovne škole. Pjesme su analizirane s glazbenog stanovišta. Analizirane varijable u odnosu na

¹ Džeba, B i Mardešić, M. (2006). *Dip In 2: udžbenik engleskog jezika sa zvučnim CD-om za 2. razred osnovne škole*, Zagreb: Školska knjiga.

² Džeba, B. i Mardešić, M. (2009). *Dip In 3: udžbenik engleskog jezika sa zvučnim CD-om za 3. razred osnovne škole*, Zagreb: Školska knjiga.

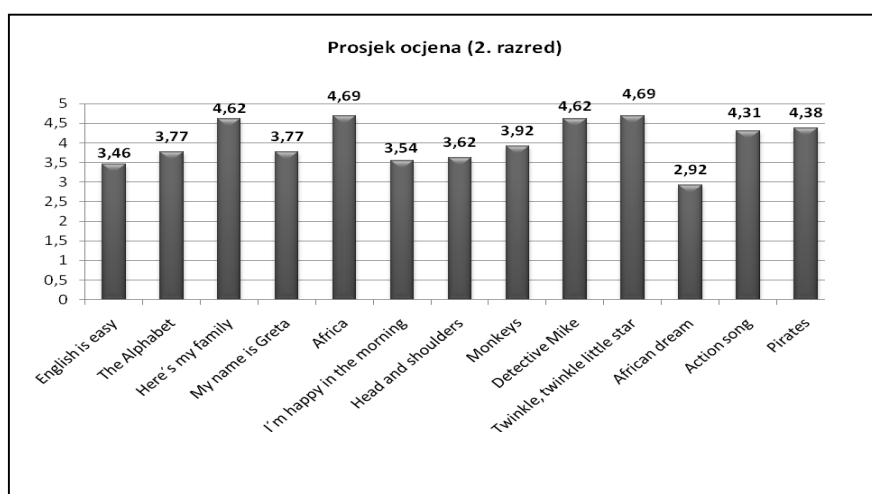
³ Čajo, K. i Vranković, P. (2008). *Building Blocks 4: udžbenik engleskog jezika sa zvučnim CD-om za četvrti razred osnovne škole*, Zagreb: Profil.

primjerenost pjesama s obzirom na dob učenika bile su vrsta, izvođači, tonalitet, opseg, tempo i ugođaj (karakter) pjesme.

INTERPRETACIJA REZULTATA I DISKUSIJA

Analiza skale procjene pjesama

Udžbenik *Dip In 2* korišten je u nastavi engleskog jezika u drugom razredu osnovne škole i učenici su naučili pjevati 13 pjesama. Statističkom obradom podataka, odnosno skalom procjena, dobiveni su rezultati vidljivi u grafikonu 1.

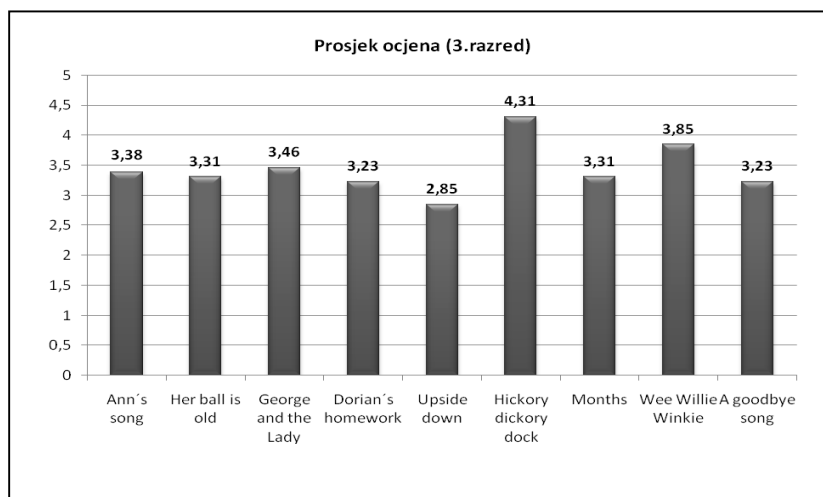

Grafikon 1. Skala procjene pjesama 2. razreda

Iz grafikona 1 može se vidjeti kako su učenici 4. razreda s najvišim ocjenama ocijenili pjesmu preuzetu iz francuske narodne glazbe (*Ah! vous dirais-je,*) koja je poznata i u ostalim narodima te je prevedena na mnoge jezike. Moguće je da su djeca izrazito pozitivno reagirala na pjesmu *Twinkle, twinkle little star* (4,69) zbog toga što im je poznata i što se češće s njom susreću. S navedenom pjesmom, dijeli prvo mjesto i neobična izvedba pjesme *Africa*, koju su učenici također izuzetno pozitivno prihvatili. Čini se da tonalitet nije ključan u preferencijama učenika, budući da se on u ovoj visoko ocijenjenoj pjesmi ne može odrediti jer se radi u biti o recitiranju. Bitniji je karakter pjesme, koji je u oba slučaja vedar te primjeren učenicima mlađe školske dobi. Zanimljivo je da su učenici visoko ocijenili pjesmu *Detective Mike* (4,62), tajanstvenog karaktera, kojoj se također ne može odrediti tonalitet budući da je riječ o vrsti rap pjesme, i pjesmu *Pirates* (4,38), čija je izvedba također neuobičajena, a ugođaj je osim toga tužan. Možemo uočiti da su učenicima najomiljenije pjesme umjerenog do umjerenog brzog tempa, dok preferiraju tajanstven i neobičan karakter pjesama. Ipak, također treba obratiti pozornost na to da su učenici učili i pjevali navedene pjesme u drugome razredu, a ocjenjivali su ih u četvrtom

razredu. Možda bi rezultati ipak bili nešto drugačiji da su iste pjesme ocjenjivali u drugom razredu, kada su bili mlađi.

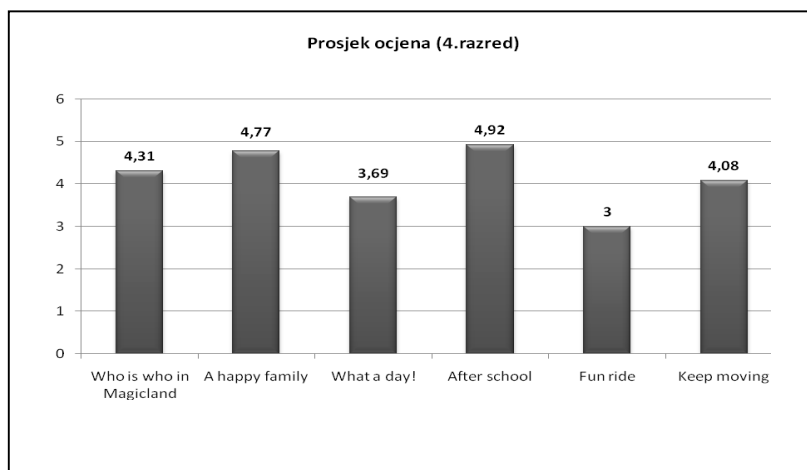
U udžbeniku *Dip In 3*, prema kojemu su učenici učili engleski jezik tijekom trećeg razreda, nalazi se 9 pjesama. Rezultati dobiveni analizom podataka u skalama procjena prikazani su grafikonom 2.

Grafikon 2. Skala procjene pjesama 3. razreda

Iz grafikona 2 može se vidjeti kako je uvjerljivo najomiljenija pjesma *Hickory dickory dock*, s prosječnom ocjenom 4,31. Ta je pjesma, točnije britanska narodna brojalica, vrlo popularna među svom djecom. Izvedba je pjesme primjerena djeci mlađe školske dobi, pjevna je, ugodnog i vedrog karaktera. Možda ju je upravo popularnost i prepoznatljivost među djecom stavila na prvo mjesto. Čini se da su pjesme koje su učenicima poznatije samim time draže i više ih vole pjevati. Na drugom je mjestu pjesma *Wee Willie Winkie*, nježna, sporog tempa i ugodnog te mirnog karaktera s prosjekom 3,85, a iza nje slijedi mirna pjesma *George and the Lady*, umjerenog tempa i sjetnog ugođaja, s prosječnom ocjenom 3,46. S najnižom su ocjenom učenici 4. razreda ocijenili pjesmu *Upside down* (2,85) čija je izvedba preduboka, pa, iako je vedrog karaktera, ne zvuči lijepo ni privlačno, već grubo.

Udžbenik *Building Blocks 4*, prema kojemu su učenici pratili nastavni sadržaj engleskog jezika u 4. razredu, donosi nešto manje pjesama, svega njih 6. Pjesme iz navedenog udžbenika znatno se razlikuju od pjesama koje se prisutne u prethodnim udžbenicima *Dip In 2* i *Dip In 3*. Čini se da autori ovog udžbenika ne posvećuju toliku pozornost glazbi u usvajanju engleskog jezika te smatraju da pjevanje pjesama ne igra znatnu ulogu u procesu učenja. Prema tome, u ovome udžbeniku, samo su tri pjesme kojima se može odrediti tonalitet, od čega je jedna u rap izvedbi, dok su ostale tri bazirane na recitiranju rečenica, odnosno jezičnih struktura u engleskom jeziku. Učenici su i ovdje nakon slušanja i pjevanja pjesama svaku pjesmu ocijenili, a rezultati su vidljivi iz grafikona 3.

Grafikon 3. Skala procjene pjesama 4. razreda

Najveću prosječnu ocjenu postigla je pjesma *After school* (4,92), a prati ju pjesma *A happy family* s prosjekom 4,77. Obje su izvedbe primjerenog tonaliteta i lijepe, pjevne melodije. Njihove su izvedbe umjerenog tempa i vedrog ugođaja. Čini se da je karakter pjesme presudan pri sviđanju. Najniže je ocijenjena pjesma *Fun ride* (3,00), a nešto bolju prosječnu ocjenu dobila je pjesma *What a day* (3,69). Rezultati i analiza skale procjene pjesama potvrdili su pretpostavku kako su pjesme, koje su u obliku rap izvedbi ili recitacija, uglavnom neprimjerene učenicima mlađe školske dobi te da učenici uglavnom ne vole takve pjesme. Iz grafikona se može zaključiti kako djeca ne pjevaju rado pjesme koje zvuče grubo te da radije biraju izvedbe koje su ugodnog i mirnog karaktera te pjesme s lijepim melodijama.

Analiza pjesama

U tablicama 1, 2 i 3 nalaze se analize pjesama koje se nalaze u udžbenicima *Dip in 2*, *Dip in 3* i *Building Blocks 4* i njihovim pratećim nosačima zvuka. U tablicama su osjenčane glazbene sastavnice koje nisu primjerene učenicima mlađe školske dobi. Utvrdili smo veliki broj pjesama nastalih u okrilju udžbenika i sadržajno su vezane uz nastavne jedinice i teme te usvajanje ciljanih jezičnih struktura. Osim toga prisutne su i narodne pjesme, kao npr. francuska narodna *Ah! vous dirais-je, Maman* (engl. *Twinkle, twinkle little star*), popularna na različitim govornim područjima i britanska narodna brojalica za djecu *Hickory dickory dock*.

Tablica 1. Analiza pjesama u udžbenicima engleskog jezika Dip in 2

Naziv pjesme	Vrsta	Izvođač	Tonalitet	Opseg	Tempo	Ugođaj	Primjerenost ⁴
<i>English is easy</i>	tematska ⁵	ženski glas i sintisajzer	C-dur	$c^1 - c^2$	brz	vedar	+
<i>The Alphabet</i>	tematska	dječji i ženski glas i sintisajzer	C-dur	$c^1 - c^2$	brz	vedar	+
<i>Here's my family</i>	tematska	recitira muški i dječji glas i sintisajzer	-	-	previše brz	vedar	-
<i>My name is Greta</i>	tematska	ženski, muški i dječji glas i sintisajzer	G-dur	$d^1 - d^2$	brz	vedar	-
<i>Africa</i>	tematska	recitira mješoviti zbor uz pratnju udaraljki	-	-	brz	vedar	+
<i>I'm happy in the morning</i>	tematska	dječji glas i sintisajzer	G-dur	$d^1 - h^1$	brz	vedar	+
<i>Head and shoulders</i>	tematska	ženski glas i sintisajzer	G-dur	$d^1 - d^2$	umjeren (accelerando)	vedar	+
<i>Monkeys</i>	tematska	ženski glas i sintisajzer	e-mol	$e - c^1$ (preduboko)	umjeren	sjetan (preozbiljan)	-
<i>Detective Mike</i>	tematska	repaju muški i ženski glas uz sintisajzer	-	-	umjeren	tajanstveni	-
<i>Twinkle, twinkle little star</i>	narodna	dječji glas i sintisajzer	C-dur	$c^1 - a^1$	spor	vedar, smiren i blag	+
<i>African Dream</i>	tematska	muški glasovi i sintisajzer	G-dur	$d - d^1$ (preduboko)	umjeren	vedar	-
<i>Action song</i>	pjesma za djecu	dječji i muški glas i sintisajzer (ne pjevaju lijepo)	G-dur	$d^1 - d^2$ $d - d^1$ (preduboko)	brz	vedar	-
<i>Pirates</i>	pjesma za djecu	mješoviti zbor i sintisajzer	e-mol	$h - h^1$ (preduboko)	umjereno spor	tužan	-

⁴ Pod primjerenosti misli se je li pjesma primjerena s obzirom na analizirane varijable.

⁵ Pod tematskom misli se na pjesmom koja je osmišljena za potrebe nastavnog sadržaja udžbenika.

Analizirane su pjesme u izvedbi dječjih, ženskih i muških glasova, uz sintisajzera ili glasovira, ponekad udaraljki. Na odabir izvođača, odnosno glasova koji izvode i pjevaju pjesme za djecu mlađe školske dobi trebalo bi obratiti više pozornosti. U nekim su pjesmama izvedbe pjevača primjerene djeci, odnosno pravilno su odabrani glasovi koji pjevaju u skladu s dječjim sposobnostima. Dječji opseg glasa kreće se u rasponu od c^1 do d^2 , stoga bi i izvedbe pjesama trebale biti u odgovarajućem opsegu i tonalitetu, kako bi ih djeca mogla pravilno i točno otpjevati. Izvedbe nekih pjesama preduboke su i neprimjerene učenicima mlađe dobi. U njima se pojavljuju duboki ženski glasovi (alt) te muški glasovi koji pjevaju oktavu dublje od djece. Zbog toga pjesme mogu zvučati grubo, što učenike samim time odbija od pjesme i njezinog pjevanja. Pjesme bi na snimkama trebali izvoditi glasovi koji su bliži dječjem opsegu glasa, odnosno dječji, djevojački i ženski sopranski glasovi (Šulentić Begić i Papa, 2013). Neke su pjesme u tonalitetu koji djeci uopće nije primjeren. Uzimajući u obzir opseg pjesme, treba odabrati prikladan tonalitet kako se ne bi izašlo iz okvira opsega dječjih glasova.

Tablica 2. Analiza pjesama u udžbenicima engleskog jezika *Dip in 3*

Naziv pjesme	Vrsta	Izvođač	Tonalitet	Opseg	Tempo	Ugođaj	Primjerenost
<i>Ann's song</i>	tematska	dječji glas i sintisajzer	C-dur	$c^1 - a^1$	umjeren	veseo i vedar	+
<i>Her ball is old</i>	tematska	ženski glas i sintisajzer	G-dur	$c^1 - g^1$	umjeren	veseo i vedar	+
<i>George and the Lady</i>	tematska	muški i ženski glas i sintisajzer	A-dur	A - a (preduboko) $a - a^1$	umjeren	sjetan i tužan	-
<i>Dorian's homework</i>	tematska	repa dječji (muški) glas i sintisajzer	D-dur	$a - d^1$ (preduboko)	brz	grub	-
<i>Upside Down</i>	tematska	repa muški glas i sintisajzer	C-dur	$c - c^1$ (preduboko)	umjeren	vedar	-
<i>Hickory Dickory Dock</i>	narodna brojlica	muški glas i sintisajzer	G-dur	$d^1 - a^1$	brz	vedar	+
<i>Months</i>	tematska	ženski glas i klavir	B-dur	$b - d^2$ (prevelik)	umjeren	sjetan	-
<i>Wee Willie Winkie</i>	tematska	ženski glas i sintisajzer	C-dur	$c^1 - g^1$	umjerenospor	miran	+
<i>A goodbye song</i>	tematska	dječji i ženski glas i sintisajzer	G-dur	$g - c^2$ (prevelik)	umjeren	vedar	-

Što se tiče tempa, izvedbe pjesama uglavnom su primjerene djeci mlađe školske dobi, a kreće se od umjerenog (većina pjesama je u umjerenom tempu) do brzog. Svega su dvije pjesme prebrzog tempa, te su tako prezahtjevne za učenike. Za učenike mlađe školske dobi treba birati izvedbe koje nisu u prebrzom tempu (isto, 2013).

Pjesme analizirane u ovome istraživanju u velikoj su većini vedrog i veselog karaktera, nježnog ugođaja, što je primjereno učenicima mlađe školske dobi, a tek manji je broj pjesama tajanstvenog, sjetnog ili pomalo sumornog karaktera.

Tablica 3. Analiza pjesama u udžbenicima engleskog jezika *Building Blocks 4*

Naziv pjesme	Vrsta	Izvođač	Tonalitet	Opseg	Tempo	Ugođaj	Primjerenost
<i>Who is who in Magicland</i>	tematska	repa muški glas i sintisajzer	D-dur	$d - a$ (preduboko)	umjeren	grub, zastrašujuć	-
<i>A happy family</i>	pjesma za djecu	ženski muški glas i sintisajzer	D-dur	$d^1 - c^2$	umjeren brz	vedar	+
<i>What a day</i>	tematska	preduboki ženski glas i sintisajzer	-	-	brz	grub	-
<i>After school</i>	tematska	ženski i muški glas i sintisajzer	A-dura	$a - e^1$ (preduboko)	umjeren	vedar	-
<i>Fun ride</i>	tematska	repa preduboki ženski glas i sintisajzer	-	-	prebrz	grub	-
<i>Keep moving</i>	tematska	repaju ženski i muški glas i sintisajzer	-	-	umjeren	sumoran	-

ZAKLJUČAK

Ovim radom identificirane su pjesme koje učenici mlađe školske dobi najviše, odnosno najmanje vole pjevati. Sudeći prema ocjenama koje su učenici dodijelili svakoj pojedinoj pjesmi, a i ukupno gledano s obzirom na srednje ocjene svih pjesama po razredu (2. r. = 4,02; 3. r. = 3,45; 4. r. = 4,13) može se zaključiti kako učenici pozitivno reagiraju na glazbu kao sredstvo i način učenja engleskoga jezika. Sve su pjesme u prosjeku ocijenjene najmanje dobrom ocjenom, što se može protumačiti kao uspješan i pozitivan rezultat. Učenici na glazbu, odnosno pjevanje pjesama u svrhu usvajanja engleskoga jezika reagiraju izrazito pozitivno, prihvaćaju pjesme, pa čak i one koje nisu primjerene njihovim glasovnim mogućnostima. Čini se da je glazba učinkovito i omiljeno sredstvo učenja engleskoga jezika. No, treba istaći, da je kvalitetna reprodukcija glasova u pjesmama izuzetno važna (Radišić, 1999) jer su one namijenjene ranom učenju stranog jezika u kojemu je navikavanje na izgovor i intonaciju (izvornih) govornika bitno za razvijanje vještine slušanja, a oponašanje i izgovaranje specifičnih glasova stranoga jezika smatra se bitnim za razvoj vještine govorenja: govorne interakcija i produkcije (Šulentić Begić i Papa, 2013). Rezultati istraživanja mogu dati smjernice za izvođenje nastave

na engleskom jeziku, odnosno specificirati kakve bi se pjesme trebale izbjegavati pri učenju i poučavanju engleskoga jezika, a na kakvima bi se trebala temeljiti nastava kako bi se postiglo što učinkovitije usvajanje stranog jezika. Samim time, rezultati mogu biti pokazatelj trebaju li se u *Nastavni plan i program za osnovnu školu* (2006) i udžbenike uvesti promjene što se tiče pjesama koje nisu primjerene učenicima mlađe školske dobi.

SINGING AND LISTENING TO SONGS IN THE EARLY LEARNING OF ENGLISH LANGUAGE

Summary

The theme of this paper is the connection between music and early English language learning. For the purpose of finding out more comprehensible relationship between music and its integration into English language classes, there was done a thorough analysis of the songs which can be found in English textbooks for the second-grade, third-grade and fourth-grade pupils. The reasearch also provides the examination of fourth-grade pupils' (N=17) preferences towards music as a part of English language lessons and provides more detailed information about what kind of songs children like to sing. The research was carried out at King Tomislav elementary school in Našice, more specific, Satellite school Markovac Našički in the Republic of Croatia. The research drew some conclusions: the largest amount of songs which are integrated into the language learning process is considered to be appropriate for children, although some songs are not adjusted to pupils' abilities. Pupils enjoy singing songs which have been successfully acquired, which are popular and well-known, of cheerful but also mysterious and doleful nature, moderate to fast tempo and playful melody. The pupils accept music and have positive reactions to the use of music as a teaching material in the process of English language acquisition.

Key words: music, early learning English language, primary education pupils

LITERATURA

- Adams, M. J., Foorman, B. R., Lundberg, L. i Beeler, T. (1998). *Phonemic awareness in young children: A classroom curriculum*, Baltimore, MD: Brookes Publishing. Preuzeto s: <http://www.readingrockets.org/article/phonemic-awareness-young-children>.
- Brady, S. A. (1991). The role of working memory in reading disability. U: Brady S. i Shankweiler D. (ur.). *Phonological Processes in Literacy: A tribute to Isabelle Liberman*. Hillsdale, NJ: Erlbaum, 129-147. Preuzeto s: http://www.haskins.yale.edu/sr/sr105/sr105_02.pdf.
- Brandt, A., Gebrian, M. i Slevc, R. (2012). Music and early language acquisition, *Frontiers in Psychology*, 327 (3), 1-17. Preuzeto s: <http://journal.frontiersin.org/Journal/10.3389/fpsyg.2012.00327/full>.
- Chan, A. S., Ho, Y. i Cheung, M. (1998). Music training improves verbal memory, *Nature*, 396, 128. Preuzeto s: <http://www.nature.com/nature/journal/v396/n6707/full/396128a0.html>.
- Čajo, K. i Vranković, P. (2008). *Building Blocks 4: udžbenik engleskog jezika sa zvučnim CD-om za četvrti razred osnovne škole*, Zagreb: Profil.
- Džeba, B. i Mardešić, M. (2006). *Dip In 2: udžbenik engleskog jezika sa zvučnim CD-om za 2. razred osnovne škole*, Zagreb: Školska knjiga.
- Džeba, B. i Mardešić, M. (2009). *Dip In 3: udžbenik engleskog jezika sa zvučnim CD-om za 3. razred osnovne škole*, Zagreb: Školska knjiga.
- Ericson, L. i Juliebo, M. F. (1998). *The phonological awareness handbook for kindergarten and primary teachers*, Newmark, DE: International Reading Association. Preuzeto s: <http://eric.ed.gov/?id=ED418404>.

- Flohr, J. W., Miler, D. C. i Perselin, D. (1996). Children's electrophysiological responses to music. Rad predstavljen na konferenciji *International Society for Music Education World Conference*, Amsterdam. <http://files.eric.ed.gov/fulltext/ED410017.pdf>.
- Ho, Y., Cheung, M. C. i Chan, A. S. (2003). Music training improves verbal but not visual memory: Cross-sectional and longitudinal explorations in children, *Neuropsychology*, 17 (3), 439-450. Preuzeto s: http://www.brainmusic.org/EducationalActivitiesFolder/Ho_development2003.pdf.
- Hurwitz, I., Wolff, P. H., Bortnick, B. D. i Kokas, K. (1975). Nonmusical effects of the Kodaly music curriculum in primary grade children. *Journal of Learning Disabilities*, 8, 167-174. <http://dx.sagepub.com/content/8/3/167.short>
- Lamb, S. J. i Gregory, A. H. (1993). The relationship between music and reading in beginning readers, *Educational Psychology*, 13 (1), 99-107. Preuzeto s: <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/0144341930130103?journalCode=cedp20#.VHspwdKG-So>.
- Ludke, K. M. i Weinmann, H. (2012). *European Music Portfolio: A Creative Way into Languages – Teacher's Handbook*, Comenius Lifelong Learning Project, European Commission. Preuzeto s: http://www.karenludke.co.uk/images/EMP_Teacher's_Handbook_Final_2012.pdf.
- Mayesky, M. (1986). *Creative activities for children in the early primary grades*, Albany, NY: Delmar Publishers.
- McMullen, E. i Saffran, J. R. (2004). Music and language: A developmental comparison, *Music Perception*, 21, 289-311. Preuzeto s: http://www.cogsci.ucsd.edu/~rik/courses/cogs260_s10/readings/McMullenSaffran04.pdf.
- Nastavni plan i program za osnovnu školu.* (2006). Zagreb: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa.
- Nazzi, T., Bertoncini, J. i Mehler, J. (1998). Language discrimination by newborns: toward an understanding of the role of rhythm, *J. Exp. Psychol. Hum. Percept. Perform.* 24, 756-766. Preuzeto s: http://ww3.fl.ul.pt/laboratoriofonetica/personal/sfrota/aeli/Nazzi,%20Bertoncini_Mehler1998.Language%20Discrimination%20by%20Newborns.pdf
- Radišić, M. (1999). Pjesmica kao okosnica sata u ranom učenju engleskog jezika, *Život i škola*, 1-2, 153-163.
- Ramus, F., Nespors, M. i Mehler, J. (1999). Correlates of linguistic rhythm in the speech signal, *Cognition* 73, 265-292. Preuzeto s: https://www.sissa.it/cns/Articles/99_CorrelatesOfLingRhythm.pdf
- Slevc, R. i Miyake, A. (2006). Individual Differences in Second Language Proficiency. Does Musical Ability Matter?, *Psychological Science*, 17 (8), 675-681. Preuzeto s: <file:///C:/Users/jasna/Documents/Downloads/eScholarship%20UC%20item%2043r4w7xw.pdf>
- Šulentić Begić, J. i Papa, D. (2013). Rano učenje njemačkog jezika pjevanjem i slušanjem pjesama. U: Smajić D. i Majdenić V. (ur.), *Dijete i jezik danas – Dijete i mediji*. Osijek: Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti, 227-247.